

MUNKKANYAG

ALAKI ÉS ÖLTÖZKÖDÉSI SZABÁLYOK

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

A rendészeti jellegű szakmai előképzést végző 57 középfokú iskola rendészeti fakultációt választott tanulói között minden tanévben országos szintű szakmai versenyre kerül sor. Ez a megmérettetés több különböző jellegű felmérést foglal magában. Ennek egyik nagyon fontos része az alaki mozgások, mozdulatok, az egységes megnyilvánulás és a jó megjelenés az osztályok közötti versenyben. Az iskola, melyben Ön külső oktatóként működik közre a rendészeti fakultációs osztálynál, az előző években mindig csak a 2. helyet volt képes elérni a viszonylag gyengébb alaki produkciók miatt.

Most az érintett negyedéves tanulók és az iskola vezetése is eldöntötte, ebben az évben első helyezést szeretnének elérni az országos versenyen, Ehhez a többi részterületen az eddigi jó eredmény megőrzésén túl az alaki fellépésben, mozdulatokban, vezénylésekben, öltözetben, megjelenésben kell erősíteniük. Azért esett Önre a választás, mert a külsős előadók közül – akik mind hivatásos állományúak – egyedül Ön volt az, aki sorkatonaként 1 évig a honvédség díszszóljájában teljesített szolgálatot.

Erre vállalkozott minden ebben a dologban érintett, egyrészt Ön, mint szakmai felkészítő, másrészt pedig a versenyen induló végzős osztály tagjai. A versenynap előtt 3 hónappal szisztematikus felkészítést ad a versenyen induló tanulóknak.

Akkor vágjanak bele! Először haladjon előre a TANULÁSIRÁNYÍTÓ bevezető részéhez.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Az Alaki szabályok, előírások

1.1 A parancsnokok és beosztottak ilyen irányú kötelességei

Az előjáró, alárendelt, feljebbvaló fogalmával már találkozott a 009-s tananyag feldolgozása során. Ehhez kapcsolódva most az Ők kötelességeire térünk ki.

Az előjáró és a feljebbvaló kötelességei

Az előjáró:

- a) szervezi, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezeti egységek és beosztottai munkáját, biztosítja a munka feltételeit, figyelembe véve és mérlegelve alárendeltjei javaslatait,
- b) megfelelően dokumentálja ellenőrzéseit, és az ellenőrzés eredményéről függően a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére, illetve a felelős személyének megállapítására és felelősségének érvényesítésére a szükséges intézkedéseket megteszi,
- c) hatáskörén belül önállóan intézkedik, megköveteli alárendeltjeitől, hogy pontosan és időben teljesítsék szolgálati kötelességeiket; a munka szervezése során arányosan osztja el a munkaterheket; a munkában kiemelkedő alárendeltjeit dicséri és jutalmazza, vagy erre javaslatot tesz, a hanyag, fegyelmezetlen alárendeltet felelősségre vonja,
- d) megismeri alárendeltjei alkalmazási feltételeit és azt, hogy annak mennyire felelnek meg; elfogultságtól mentesen jár el, és figyelme kiterjed minden olyan lényeges körülményre, amely alárendeltjeinek szolgálatellátását befolyásolhatja,
- e) alárendeltjeitől megköveteli az Alkotmány, a jogszabályok, a szolgálati tevékenységet szabályozó egyéb rendelkezések betartását; gondoskodik szakismeretük fejlesztéséről, átadja a rendőri munkában szerzett tapasztalatait,
- f) személyes helyállásával példát mutat a szolgálat ellátásában, a szakmai ismeretek elsajátításában, a fegyelmezett magatartásban, valamint az erkölcs normáinak betartásában;
- g) védi alárendeltjei jogait és jogos érdekeit,
- h) figyelemmel kíséri alárendeltjeinek egészségügyi helyzetét, gondoskodik egészségvédelmükről,
- i) gondoskodik a rendészeti vagyon védelméről, rendeltetésszerű használatáról, a szolgálat ellátásához szükséges technikai felszerelésről, biztosítja a körletrend betartását,
- j) ismeri a vezetése alá tartozó szervezeti egység létszámát, a felszerelés és fegyverzet mennyiségét és állapotát,
- k) távolléte esetére kijelöli helyettesét, ha kijelölt vagy megbízott helyettese nincs.

Az előjárónak kötelessége a beosztottját a szolgálat ellátására felkészíteni és eligazítani, valamint a kiadott parancsok végrehajtását ellenőrzi.

A **feljebbvaló** mindenkor követelje meg az alacsonyabb rendfokozatúaktól a fegyelem, a rend, az öltözködési szabályok, valamint a magatartásra, az udvariasságra és a tiszteletadásra vonatkozó előírások megtartását.

Az előjáró, alárendelt, feljebbvaló fogalmával már találkozott a 009-s tananyag feldolgozása során. Ennek ellenére–mintegy megerősítési céllal– röviden érintjük őket.

Az alárendelt jelentési kötelezettsége, jelentkezési rendje

Az alárendelt előjárójának **szóban jelentse:**

- a) a szolgálati feladat, az utasítás végrehajtását, illetve ezt akadályozó körülményeket,
- b) beosztásba való kinevezését, magasabb rendfokozatba történt előléptetését, kitüntetését, megdicséresét, jutalmazását, ha ezt nem a közvetlen előjáró jelenlétében közölték, illetve nem tőle kapta,
- c) ha más előjárótól utasítást kapott vagy az ellenőrizte tevékenységét,
- d) szabadságról való bevonulását, vezénylésének lejártát, a vezénylés helyéről történő bevonulását,
- e) fegyelmi fenytését, ha azt nem közvetlenül előjárója szabta ki,
- f) intézkedéseit,
- g) megbetegedését, felgyógyulását.

(2) Az alárendelt **írásban** jelenti előjárójának:

- a) személyi és családi körülményeiben beállott változásokat,
- b) ha bűncselekmény vagy szabálysértés miatt vele szemben intézkedés történt.

Ha más jogszabály jelentési kötelezettséget ír elő (pl. összeférhetetlenség, választáson jelöltként való indulás stb.) a jelentést írásban kell megtenni.

A **jelentkezések** rendje

Az előjárónál a rendőri szerv vezetője és annak beosztottai jelentkezni kötelesek.

Jelentkezés alkalmával az alárendelt jelentse vezetéknevét, rendfokozatát és röviden azt, amit előjárója tudomására akar hozni.

Ünnepi rendezvény, szemle vagy parancsnoki értekezlet kivételével a jelentkezéskor, a jelentéstételkor nem kell nevet, rendfokozatot, beosztást jelenteni, ha az előjáró ismeri azt, aki jelent.

A rendészeti szerv vezetője – az előjáróin kívül – jelentkezni köteles, az egységhez érkező köztársasági elnöknél, az Országgyűlés elnökénél és a miniszterelnöknél, valamint a rendészetért felelős miniszternél.

Az előre bejelentett ellenőrzés alkalmával az ellenőrzött szerv vezetője szolgálati öltözetben köteles jelentkezni. Felsőbb szintű szervtől ellenőrzés céljából érkezett beosztottnál az ellenőrzött szerv vezetője köteles jelentkezni, ha az érkező nála magasabb vagy vele azonos rendfokozatú. A felsőbb szintű szervtől érkező beosztott köteles jelentkezni, ha alacsonyabb rendfokozatú, mint az ellenőrzés alá vont szerv vezetője.

Ha az ellenőrzést végző nem előljáró, akkor csak az ellenőrzött szerv vezetője útján intézkedhet. Ez alól kivételt képez, ha a késedelem a szolgálatra hátránnyal jár. Az ellenőrzött szerv vezetője köteles az ellenőrzést végző felhívására az észlelt törvénysértés megszüntetésére intézkedni, véleménykülönbség esetén, soron kívül a közös előljáró döntését kell kérni.

Tiszteletadás

A rendészeti szervek egyenruhát viselő tagjai, a csapatok és egységek a Rendőrség illetve a Büntetés–végrehajtás alaki szabályzata előírásainak megfelelően teljesítsenek tiszteletadást.

A rendészeti szervek egyenruhát viselő tagjai találkozáskor egymásnak tiszteletadást teljesítenek. Alárendeltek és alacsonyabb rendfokozatúak előre tisztelegnek. Az egyenlő rendfokozatúak kölcsönösen tisztelegnek egymásnak.

A rendészeti szervek egyenruhát viselő tagjainak a fentiekén kívül **tiszteletadást kell teljesíteniük:**

- a) a Himnusz, a Szózat és az Európai Unió himnusza elhangzása alatt, továbbá rendezvényeken más államok himnuszának elhangzásakor,
- b) a Magyar Köztársaság állami zászlajának,
- c) síremlékek, emlékművek előtt, ha ott díszőrség áll,
- d) a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek csapatzászlói előtt,
- e) a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek egységei által kísért temetési menetnek.

A kötelező tiszteletadás szabályai – a helyzetnek megfelelően – nyilvános helyeken, közlekedési eszközökön is érvényesek.

Amennyiben az előljáró (feljebbvaló) a rendészeti szerv hivatásos állományú tagját megdicséri, akkor annak „**Hazámat szolgáalom**” szavakkal kell válaszolnia.

Nem kell tiszteletadást teljesíteni:

- a) rendőri intézkedés közben,
- b) forgalomirányításakor,
- c) kísérő őr feladat ellátása közben,
- d) személybiztosítás, lakásbiztosítás, programhely–biztosítás és útvonal biztosítás közben,
- e) járművezetés közben,
- f) az alaki szabályzatban meghatározott egyéb esetekben.

1.2 Ide kapcsolódó általános meghatározások

Mielőtt belekezd ennek a résznek a feldolgozásába, menjen át a TANULÁSÍRÁNYÍTÓ 1.2 számmal jelöl részéhez, és az ott leírtak szerint járjon el.

Nos akkor vágjunk bele! Nézze ezeket, a speciális szakkifejezéseket.

(Vastagítottan azért írtuk a sorszámukat, hogy később könnyebb legyen az Ön által elvégzett passzítás helyességének ellenőrzése!)

1. Az egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek és a járművek meghatározott elhelyezkedése valamilyen jellegű közös és egységes tevékenység végrehajtásához.
2. Szabályozott mozgásformák összessége, amely az egyenruhás rendészeti hivatásos egységes – az általánosnál feszesebb – megjelenésében, egyöntetű tevékenységében és fegyelmezett magatartásában jut kifejezésre.
3. Valamilyen meghatározott feladat végrehajtására létrehozott szervezetszerű illetve bevonható, állandó vagy ideiglenes jellegű egyenruhás rendészeti hivatásosok zárt csoportosulása, mely lehet pár, raj, szakasz, század, zászlóalj, dandár (ezred), valamint ezek nagyságrendjéhez hasonló szintű szervezet.
4. Olyan alakzat, amelyben az egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek (járművek) egymás mögött meghatározott vagy elrendelt távközre (ha több van belőlük, akkor tér és távközre) helyezkednek el. Ez lehet egyes, illetve a rajok számától függően többes.
5. Olyan alakzat, amelyben az oszlopok egymás mellett, meghatározott tér- és távközre helyezkednek el.
6. Az egymás mellett vagy mögött elhelyezkedő egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek, járművek összefüggő, folyamatos rendje.
7. Olyan alakzat, amelyben az egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, vagy kötelékek, illetve járművek egymás mellett meghatározott térközre (járművek esetén egy sorban) helyezkednek el. Ez a rajok számától függően lehet egy vagy többsoros.
8. A kötelék oktatás céljából való elhelyezkedése, a jobb szemléltetés érdekében.
9. Az alakzat jobb és bal oldali vége.
10. Az alakzat első sora, amerre az egyenruhás rendészeti hivatásos személyek arccal, illetve a járművek elejükkel állnak.
11. Az alakzat hátsó sora.

12. A szárnyak közötti távolság.

13. Az arcvonal és az alakzat vége közötti távolság.

14. Az egymás mellett álló egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek és járművek közötti meghatározott (zárkóztatott vagy zárt alakzat) vagy külön elrendelt távolság (nyitódthatott vagy nyitott alakzat) Ez zárt alakzatban az egyenruhás hivatásos csípőre tett bal karjának könyöke és még két tenyérnyi távolság a mellette álló társa karjától számítva.

15. Az egymás mögött álló egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek közötti meghatározott (zárkóztatott vagy zárt alakzat) vagy külön elrendelt távolság (nyitódthatott vagy nyitott alakzat) Ez zárt alakzatban az egyenruhás hivatásos kinyújtott bal karja és két tenyérnyi, az előtte álló társa bal válláig mért távolság.

16. A kötelékek oszlop- és oszlopvonal-alakzata.

17. A kötelékek oszlopalakzata menet végrehajtásához.

18. Bizonyos alaki tevékenység végrehajtásához meghatározott kiindulási pont, illetve hely. Ez lehet egy kijelölt koronaőr, kötelék stb. Az alakzat- és helyváltoztatást ehhez igazodva kell végrehajtani.

Mielőtt áttérünk az alakzatok vezetésére, kérem, próbálják megoldani az előbb érintett kifejezések tartalmához megnevezéseket illeszteni! Hogy segítsünk benne, legyenek itt nem rendszerezett módon azon kifejezések melyek tartalmát az előbb átvettük. **Ezek** a következők; kötelék, oszlop, vonal, oktatási alakzat, oszlopvonal, alaktság, sor, szárny, arcvonal, alapalakzat, térköz, távköz, menetalakzat, alakzat vége, alakzat szélessége, támpont, alakzat mélység, alakzat.

Álljanak össze hárman és 15 perc alatt, párosítsák a megnevezéseket a hozzájuk passzoló tartalom alapján. Ha gondjuk lenne, jelezzék nekem!

Mielőtt áttérünk a következő részre, szeretné tudni, hogy hogyan oldotta meg a feladatát. Álljon itt a helyes megoldás úgy, hogy a kifejezések mellé beraktuk az oda illő kifejezés sorszámát. Ellenőrizze le a sajátját! Kötelék**3.**, oszlop**4.**, vonal járművel**7.**, oktatási alakzat**8.**, oszlopvonal**5.**, alaktság**2.**, sor**6.**, szárny**9.**, arcvonal**10.**, alapalakzat**16.**, térköz**14.**, távköz**15.**, menetalakzat**17.**, alakzat vége**11.**, alakzat szélessége**12.**, támpont**18.**, alakzat mélység**13.**, alakzat**1.**

1.3 Az alakzat vezetése, sorakozás és kötelék rendezése

Az alakzat vezetése **vezényszavakkal**, jelzésekkel és jelekkel ⁽¹⁾ történik az alábbiak szerint;

Állóhelyben a vezénylő parancsnok a kötelék előtt közepén és – az alakzat szélességétől függően – olyan távolságra álljon, hogy fejének elfordítása nélkül lássa a szárnyakat, illetve az alakzat nagyobbik részét.

Menet közben a vezénylő parancsnok a kötelék éléről megállás nélkül, fejét a bal válla felé fordítva vezényeljen.

A vezényszavak adása és végrehajtásának ellenőrzése céljából csak a köteléket vezénylő szakasz- és annál magasabb beosztású parancsnokok léphetnek ki beosztási helyükről.

Minden vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részből áll. Például : a „Jobbra át” vezényszó esetén a „Jobbra” figyelmeztető, az „át” pedig a végrehajtást elrendelő rész. Fogások és mozdulatok ütemenként történő gyakorlásakor a teljes vezényszót (pl. „Jobbra át”) a figyelmeztető, a rá következő – ütemet meghatározó – „Egy, Kettő, Három” pedig a végrehajtást elrendelő rész. A csak végrehajtást elrendelő részből álló vezényszavak, (például: „Vigyázz!”, „Pihenj!”, „Oszolj!”) előtt figyelmeztető részként a kötelék megnevezését kell alkalmazni, például „Harmadik szakasz! Vigyázz!”

A vezényszónak a végrehajtást elrendelő része a figyelmeztető részt követően 1–2 másodperc szünet után következik. A vezényszót az alakzat kiterjedésével arányos hangerővel, de minden esetben harsányan kell kiadni.

A vezényszó kiadása előtt meg kell nevezni a hivatásos személyt, vagy a köteléket, például : „Szabó őrmester!”, „Harmadik raj!”, ezt megelőzően, ha szükséges, adjuk a „Figyelem” vezényszót. A „Figyelem” vezényszót rendszerint a nagyobb területen elhelyezkedő kötelékek tevékenységének megszüntetésére kell alkalmazni. A „Figyelem” vezényszóra vagy a kötelék megszólítására a megszólítottak forduljanak a vezénylő felé, szüntessék meg a mozgást, figyeljék a vezényszót, készüljenek fel újabb vezényszó végrehajtására.

Sorakozás, kötelék rendezése

A sorakoztatás előtt kell kötelékek rendezését végrehajtani, a hivatásos személyek helyét meghatározni. Díszelgések alkalmával a sorakozót alapvetően nagyság szerint kell végrehajtani, de a feladat végrehajtásának megfelelő sorrendet, a vezénylő parancsnok határozhatja meg.

A parancsnokok és beosztottak kötelmei sorakozás előtt és sorakozás után

A sorakozást elrendelő parancsnok kötelmei előtte; határozza meg, a sorakozó idejét, alakzatát, az öltözetet, a felszerelést a feladat végrehajtásához, jelölje ki a vezénylő parancsnokot.

(1) ezekkel itt nem foglalkozunk

És utána;

- ellenőrizze, értékelje a személyi állomány létszámát, felkészültségét a feladat végrehajtásra
- ellenőrizze ruházat és technikai felszerelés állapotát, meglétét
- ha szükséges, tartsa meg a feladat, végrehajtása előtti eligazítást
- törekedjen a végrehajtás helyszínén a feladat elgyakorlására .

A vezénylő parancsnok kötelmei a sorakozás **előtt, alatt** :

- ellenőrizze a végrehajtó állomány felkészültségét, ápoltságát -hajviselet, borotválkozás - étkezés, szükséges pihenés betartását
- intézkedjen a hiányosságok megszüntetéséről, amennyiben ez hatáskörét meghaladja, tegyen jelentést ezekről előljárójának
- ellenőrizze a sorakozót
- állapítsa meg a létszámot
- ellenőrizze a felszerelés meglétét, állapotát, viselésük helyességét.

Na és **utána**;

álljon készen - és az állományt tartsa készen - a parancsnok fogadására, a jelentés megtételére.

A beosztott kötelmei a sorakozás **előtt**;

- készüljön fel a feladat végrehajtására, pihenjen minimálisan 8 órát, étkezzen megfelelő mennyiségben és minőségben, 24 órával megelőzően tartózkodjon szeszes ital fogyasztásától,
- ápoltságát tartsa megfelelő állapotban, feladat végrehajtásra jelenjen meg frissen borotválva, rövid- ápoltságú hajjal
- készüljön fel a feladat végrehajtására, hozza rendbe öltözetét, felszerelését, eszközeit
- figyelmeztesse társait a hiányosságokra és nyújtson segítséget megszüntetésükhöz
- ismerje helyét az alakzatban, legyen képes annak gyors elfoglalására.
- törekedjen megismerni a feladat végrehajtásának pontos rendjét, törekedjen a feladat elgyakorlására, ötleteivel konstruktívan segítse a vezénylő parancsnok feladatszabását.

Sorakozás **után** :

- figyelje parancsnokának vezényszavait – ha szükséges hangosan és érthetően továbbítsa – és hajtsa végre azokat
- önállóan igazodjon, tartsa meg a tér és távközöket, valamint a meghatározott rendszabályokat.

A kötelék **igazodását** állóhelyben, a sorakozó végrehajtása után az „Igazodj!” vagy „Balra igazodj!” vezényszóval kell elrendelni. „Igazodj!” vezényszóra, jobbra kell igazodni. A „Balra igazodj!” vezényszót abban az esetben kell alkalmazni, ha a parancsnok a balszárnyon helyezkedik el, vagy a kötelék balra zárkózott. Az igazodás egyben a „takarás” folyamatos végrehajtását is jelenti külön vezényszó nélkül.

Az „Igazodj!” vezényszó vigyázban álló kötelék számára adható ki. A vezényszó végrehajtását elrendelő részre, a jobb szárnyon állók, bal karjuk előre nyújtásával vegyék fel a távközt. A többiek a jobb szárnyon álló kivételével, egyszerre vessék fejüket jobbra, úgy hogy fel tudják venni a térközt. Az igazodást befejező személy álljon mozdulatlanul, fejét tartsa továbbra is az elrendelt irányba. A balra igazodást ellentétes oldalra kell végrehajtani.

Az igazodás ellenőrzését az állománnyal szemben három lépésről kell végrehajtani. Az ellenőrzés befejeztével a „Vigyázz!” vezényszóra a rendészeti hivatásosok fejüket egyszerre vessék az eredeti irányba, és álljanak „Vigyázz!” állásba.

Menet közben vezényszó nélkül mindig jobbra kell igazodni.

Itt megállunk, és kérem, menjen át a TANULÁSIRÁNYÍTÓ 1.4 gyakorlás részéhez.

1.4 Gyakorlás ütemenként, majd összefüggően vezényszóra

Az oktatás, gyakorlás közben az egyes mozdulatok és fogások először ütemekre bontva célszerű gyakorolni, hogy pontos legyen a végrehajtásuk, illetve a hibákat részenként lehessen javítani.

Ütemenkénti gyakorlás alkalmával a vezényszó figyelmeztető része előtt az „**Ütemezve!**”, az összefüggő végrehajtásra áttérés előtt a „**Folyamatosan!**” vezényszót kell adni.

Legfontosabb, leggyakoribb vezényszavak és teljesítésük

(Alaki fogások és mozdulatok fegyver nélkül)

A „**Vigyázz**” állás

1. ábra Vigyázz álláskor a kéztartások.

A „Vigyázz!” állás az egyenruhás rendészeti hivatásos állományú alapállása, a különböző mozdulatok és fogások kiinduló és befejező helyzete. Hogy kell ilyenkor kinéznie a végrehajtónak? A végrehajtó;

- lábfejei az arcvonal irányába, egy vonalban álljanak, a köztük lévő távolság egy lábfejszélesség legyen, sarkai legyenek egymáshoz zárva
- térdét egyenesítse ki, álljon feszesen úgy, hogy testsúlya a sarokra és talp közepére egyformán nehezedjen
- hasát húzza be, mellkasát egy kissé emelje ki, vállait tartsa egy magasságban, de ne feszítse hátra

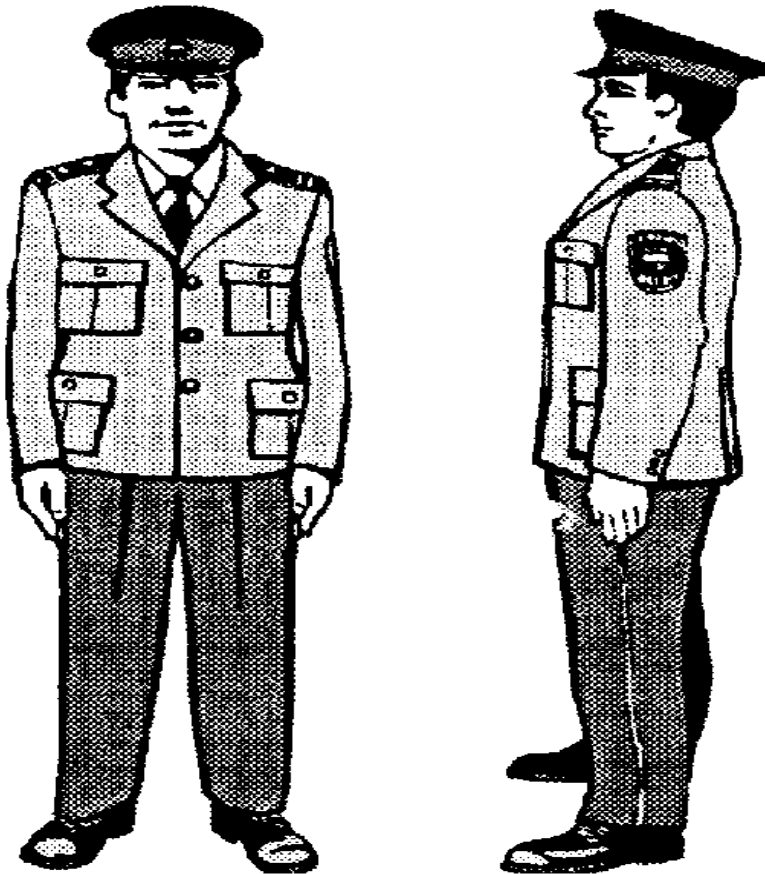
- karját tartsa természetesen nyújtva teste mellett, tenyerét nyújtott újjakkal fektesse a combjára úgy, hogy a középső ujjak a nadrág varrását érintsék
- fejét tartsa egy kissé megemelve, nézzen egyenesen előre.

Az egyenruhás rendészeti hivatásos állományú önállóan -vezényszó nélkül is - álljon „Vigyázz!” állásba:

- állóhelyben történő tiszteletadásakor
- parancsok, vezényszavak adásakor jelentkezéskor
- a Himnusz, a Szózat dallamának felhangzásakor.

(Alakzaton kívül - más nemzet himnuszának játszásakor is - tiszteletadást kell teljesíteni)

„Pihenj!”, „Szerelvényt igazíts!”

2. ábra „Pihenj!” állás

A „Pihenj!” vezényszót csak a díszlépést követő „rendes lépés” elrendelésekor kell használni. A koronaőrök a feladat méltósága és a tekintély megőrzése végett, az általánosnál feszebb fogásokat hajtsanak végre. "Szerelvényt igazíts!" vezényszóra a végrehajtó lazíthat állásán, és lehetősége van a szükséges gyors igazítások elvégzésére is.

A „Visszakozz!” vezényszó

A fogás vagy mozdulat végrehajtásakor elkövetett hiba kijavítására, az előző helyzet visszaállítása céljából a „Visszakozz!” vezényszót kell adni, melyre az előző mozzanatot kell a végrehajtónak felvennie.

„Oszolj!” vezényszó

Erre az alakzatban lévő egyenruhás rendészeti hivatásos állományú végrehajtók lépjenek ki bal lábukkal határozottan, hagyják el alakzatban elfoglalt helyüket.

Fordulatok álló helyben

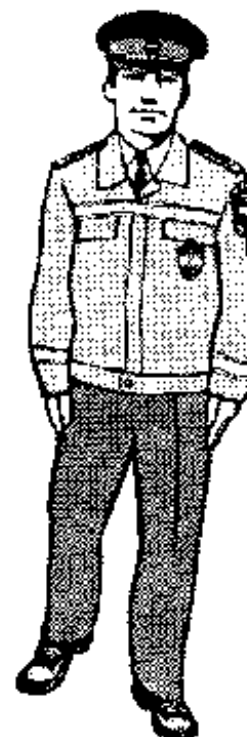
A fordulatokat állóhelyben „Jobbra át!”, „Balra át!” és a „Hátra arc!” vezényszóra kell végrehajtani, az alábbiak szerint;

„Jobbra át!”

„Balra át!”

„Hátra arc!”

6. ábra: Fordulatok állóhelyben

a vezényszó végrehajtást elrendelő („át”, illetve „arc!”) részére, a végrehajtó helyezze testsúlyát, a fordulat irányával megegyező sarkára és vállának, határozott gyors lendítésével forduljon a fordulat, irányával megegyező sarkán a megadott irányba, közben tartsa a karját a testéhez zárva, a térdét pedig nyújtva, majd egy lépésütem szünet tartásával keményen zárja a lábát és álljon „Vigyázz!” állásba.

A „**Hátra arc!**” vezényszóra a fordulatot a bal sarkán támaszkodva, balra hajtsa végre. A „Hátra arc!” -nál a fordulat mértékét és az egyensúlyi helyzetét a jobb lábával szabályozza a végrehajtó, úgy, hogy az új arcvonalba jutva jobb lábfejének hegye a bal lábának sarkával egy vonalra, vállszélességben támaszkodjon a földre.

Mozgásmódok

A mozgás történhet **rendes lépésben**, gyors lépésben, **díszlépésben**, lassú díszlépésben. (Az utóbbi csak a díszalakulatokra igaz!)

A menetütem **rendes lépésben**, 115–120, **gyors lépésben** 130–150, **díszlépésben** 104–108, **lassú díszlépésben** 50–60 lépés percenként.

A menetet „**Lépés, indulj!**” vezényszóra kell megkezdeni. A vezényszó figyelmeztető „Lépés” részére a végrehajtó dőljön egy kissé előre, helyezze testsúlyát a jobb lábára, a vezényszó elrendelő „Indulj!” részére pedig bal lábbal lépjen ki keményen.

Az egyenruhás rendészeti hivatásos állományú személy minden esetben felemelt fejjel, egyenes testtartással meneteljen. Alakzatban, a karját nyújtott újakkal tartsa egyenesen combjához szorítva. Gyakorló ruházatban a lépés ütemének megfelelően lengesse a karját.

Menet közben a „**Vigyázz!**” vezényszóra a végrehajtó díszlépésben folytassa mozgását attól kezdve, hogy a vezényszót követően a bal lábát először földre helyezi.

2. ábra Vigyázz menet

Díszlépésben a végrehajtó térjen át a díszlépés menetütemére. Felső testét csípőből emelje ki, testsúlyát helyezze előre (azaz testét kissé döntse előre), lépő lábát felemeléskor, térdben kissé hajlítsa meg, lezorított lábfejét közel a földhöz gyorsan lendítse előre, majd az így kinyújtott – a földtől 5–10 centiméterre lévő – lábát (azt a pillanatot kivárva, amikor a comb, a térd és a lábszár vonalába került), lezorított lábfejjel, teljes talppal keményen helyezze a földre. Karját tartsa természetesen nyújtva a teste mellett, tenyerét nyújtott és zárt ujjakkal – a nadrág varrását érintve fektesse a combjára. Menet közben törzsét tartsa kissé előre döntve, tekintete egy kissé fölfele és előre irányuljon. A lassú díszlépés a fent leírtaktól csak ütemben tér el. A díszlépést a „Pihenj!” vezényszóra szüntessék be.

„Állj!” vezényszó

A menetet az „Állj!” vezényszóra kell megszüntetni, például „Szakasz, Állj!”

A vezényszónak a végrehajtást elrendelő részét a jobb láb földre helyezésével egy időben kell adni. Erre a végrehajtó bal lábával tegyen még egy rövid lépést, majd gyorsan és keményen zárja a jobb lábát, és álljon „Vigyázz!” állásba.

Kismértékű helyváltoztatás

A kötelék néhány (3–4) lépésre történő helyváltoztatásához a következő vezényszót kell elrendelni: „**Első raj! Három lépést előre (hátra, jobbra, balra) lépj!**” Erre a vezényszóra a végrehajtók lépjenek a meghatározott helyre, és külön vezényszó nélkül álljanak meg. Az oldal irányú mozgást fordulat nélkül kell végrehajtani, a lábat pedig minden lépés után zárni kell. (A vezénylő parancsnok, a vezényszó kiadása előtt, győződjön meg a fegyver hordkész állapotáról.)

1.4 Tiszteletadás, jelentkezések és jelentések szabályai, mozzanatai

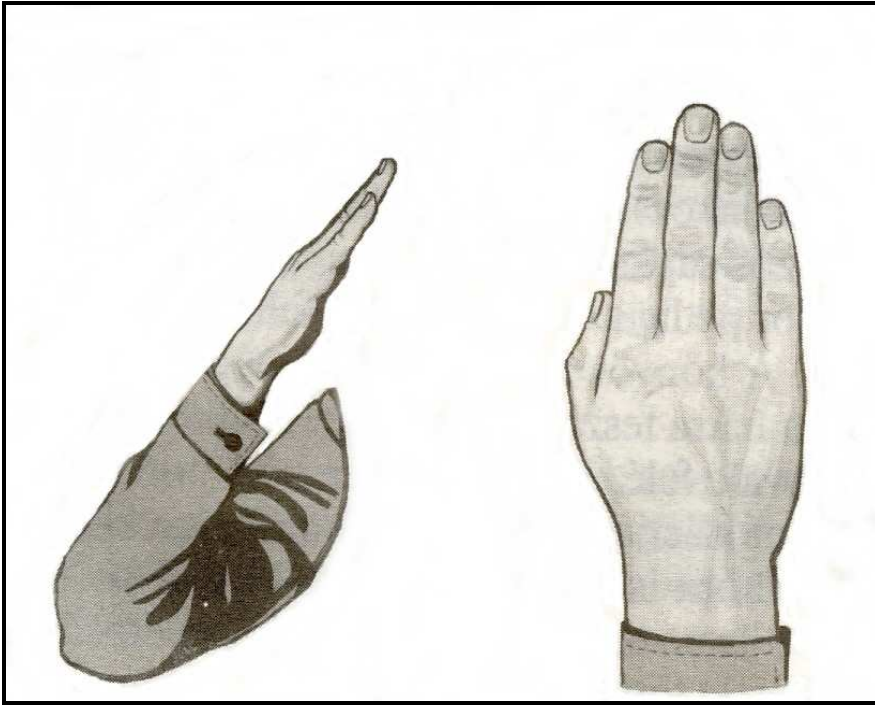
Az egyéni tiszteletadás módjai és szabályai

Tiszteletadás az egyenruhás rendészeti hivatásos állományúak egymás iránti kölcsönös tiszteletének és megbecsülésének kifejezése. A tiszteletadást –állóhelyben – „Vigyázz!” állásban kell végrehajtani, gyors, határozott mozdulattal, amikor az előljáró, feljebbvaló 5–6 lépésre megközelítette az alárendeltet. A tiszteletadást megelőzően a végrehajtó minden esetben forduljon az előljáró, feljebbvaló felé.

Tiszteletadást az adott helyzetnek megfelelően, az alábbiak szerint kell végrehajtani:

tisztelgéssel, ha az érintettet jobb keze felemelésében semmi nem korlátozza :

a tisztelgés végrehajtásakor a végrehajtó jobb kezét nyújtott és összezárt ujjakkal, alsó és felső karját egyszerre mozdítva, könyökét a testétől kissé oldalt, inkább előre helyezve, megfeszítés nélkül tartva egy gyors mozdulattal, emelje – a föveg széléhez, vagy a nélkül pedig– a halántékához.

13. ábra Szabályos kéztartás

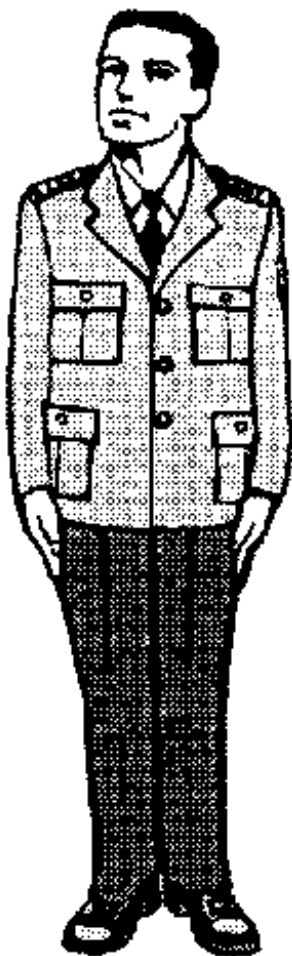
előlnézet

oldalnézet

20. ábra Tiszteletadás tisztelgéssel

Főhajtással, ha a végrehajtó étteremben, szórakozóhelyen tartózkodik, beteget kísér, tömegközlekedési eszközön utazik, polgári öltözetben van.

előlnézet

oldalnézet

21. ábra: Tiszteletadás fővetéssel

Civil ruhában napszaknak megfelelően, szóban.

Az egyenruhás rendészeti hivatásos állományúak minden körülmények között (civilben és egyenruhában egyaránt) kiemelt fordítson figyelmet arra, kapja meg a megfelelő tiszteletadást teljesítsen. A Magyar Köztársaság állami zászlójának, a csapatzászlójának és a hadihajók lobogóinak megközelítésekor 2–3 lépéssel előtte kell megkezdeni a tisztelgést, és az elhagyását követően 2–3 lépés után kell befejezni.

A Himnusz, Szózat – rendezvényeken más állam himnusza – felhangzásakor vagy katonai temetési menetek elhaladásakor a végrehajtó álljon meg, forduljon a hangforrás, illetve menet irányába és az elhangzásig, illetve menet elhaladásáig – katonai rendezvények előkészítése időszakában, a gyakorlást végzők kivételével – teljesítsen tiszteletadást.

Az előljáró, feljebbvaló megelőzésekor, vagy ha az előljáró, feljebbvaló előzi meg az alárendeltet, a megelőzés első lépésével egy időben kezdődik és a bal láb harmadik lépéséig tart a tiszteletadás.

Ha az előljáró, feljebbvaló szembe jön, 5–6 lépéssel előtte kell kezdeni és egy lépéssel rajta túlhaladva, kell befejezni a tiszteletadást.

Ha a végrehajtó jobb kezében visz valamit, és a bal keze szabad, az adott tárgyat – ha lehetséges – a tiszteletadás idejére vegye át a bal kezébe.

A gépjármű–parancsnokiüléson tartózkodó beosztott a gépjármű álló helyzetében, illetve mozgásba, a gépjárművezető csak a gépjármű álló helyzetében teljesítsen tiszteletadást.

Alakzatban, állóhelyben

Alakzatban csak a kötelék parancsnoknak kell tiszteletadást teljesíteni, a többiek vigyázban állnak. (Ez alól kivétel, ha erre vonatkozó utasítást kapnak.)

Alakzatban menet közben

Menet közben a kötelék a „**Vigyázz! Jobbra nézz!**” vezényszóra az előljáró előtt történő elvonulás sorrendjében teljesít tiszteletadást. A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részeit, az egymást követő bal láb földre helyezésekor úgy kell adni, hogy a vezényszó kiadása az előljáró előtt 5–6 lépéssel (ünnepélyes alkalmakkor a kijelölt távolságon) fejeződjön be. A vezényszónak a végrehajtást elrendelő részét követően a bal láb földre helyezésével egy időben a végrehajtók – az iránytartók kivételével – egyszerre teljesítsenek tiszteletadást. A tér- és távközöket tiszteletadás közben is meg kell tartani.

Az előljáró „**Pihenj!**” vezényszavára, vagy miután a kötelék utolsó sora az előljáró előtt 1–2 lépéssel elhaladt, a vezénylő parancsnok vezényeljen „Pihenj!”-t. A vezényszót követően a bal láb földre helyezésével egy időben a kötelék fejezze be a tiszteletadást, és meneteljen rendes lépésben.

Tiszteletadás különböző esetekben, kötelékben

A kötelék vezényszóra teljesít tiszteletadást.

Az a beosztott, aki elsőnek veszi észre az előljáró érkezését, figyelmeztesse a parancsnokot, például: „**Előljáró** vagy **Előljáró jobbról!**”

A feljebbvalónak csak a kötelék parancsnoka teljesítsen tiszteletadást.

Kilépés alakzatból, előljáróhoz való menet, jelentés, jelentkezés, távozás

A beosztottnak alakzatból történő kiléptetésére vezényszót kell adni. Például: „**Szűcs tanuló! Lépjén ki!**”

A parancsnok névről ismerje a beosztottait és a megszólítást, parancsot lehetőleg név szerint adja!

Tiszteletadás befejezése egyénileg :

A Magyar Köztársaság állami zászlaja, a csapatzászló vonalának elhagyását követően 2-3 lépés után. Amikor az előjáró, feljebbvaló a tiszteletadást teljesítőől vagy az alárendelt az előjárótól, feljebbvalótól 1-2 lépésre elhaladt, vagy az előjáró, feljebbvaló a tiszteletadást befejezte, esetleg a tisztelgés fogadását jelezte.

Jelentkezések alkalmával a jelentés megkezdésétől a jelentés befejezéséig.

Az előjárótól való távozás alkalmával, az előjáróval, feljebbvalóval egy-időben kezdje meg és vele egy-időben fejezze be a tiszteletadást, majd forduljon a megfelelő irányba (balra) és kemény kilépés után rendes lépésben távozzon.

A Himnusz, Szózat elhangzása után közvetlenül.

Temetési menet esetében, amikor a díszkíséret utolsó sora 1-2 lépéssel elhaladt.

A tiszteletadás megszüntetését a végrehajtó mindig gyors mozdulattal hajtja végre. Fejét vesse az eredeti helyzetbe, és ezzel egy időben a tisztelgésre emelt kezét vegye le alapállásba.

1.5 Az alap,- és menetalakzatok

A **raj** alapalakzata az **egyes oszlop**. A raj sorakoztatását az „**Első raj!**” „**Oszlopba sorakozó!**” vezényszóval kell elrendelni. A raj a sorakozást gyors lépésben vagy futásban hajtja végre.

A vezényszó kiadását és a raj sorakozásának ellenőrzését a rajparancsnok az alábbiak szerint végezze:

a) Álljon a sorakoztatás helyére arccal a beosztottak felé vigyázz állásban és szólítsa meg a rajt. Például: „Első raj!”. Ezután ellenőrizze a készenlétet.

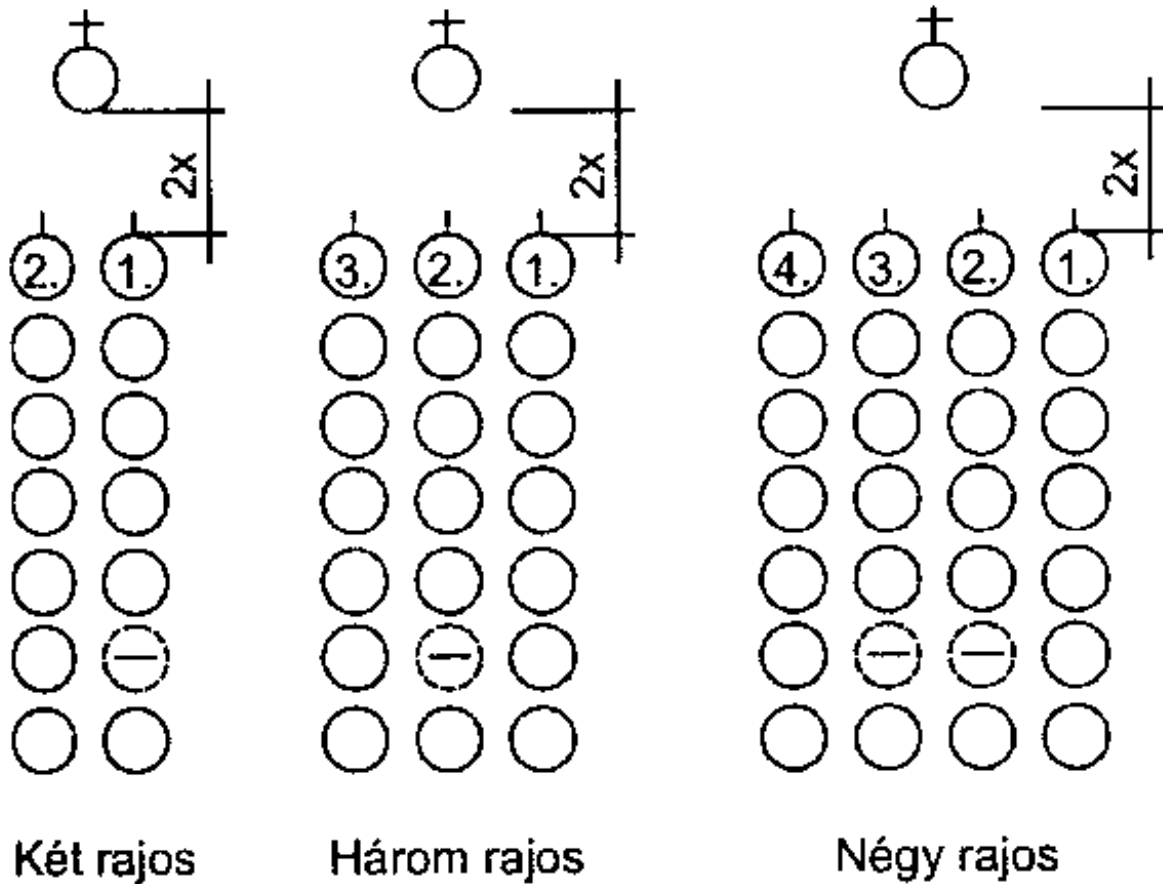
b) Folytassa a vezényszót „Oszlopba” („Futásban”) résszel.

c) Adja a „Sorakozó!” végrehajtását elrendelő részt, ellenőrizze a (kemény) kilépést és a gyors lépésben (futásban) történő mozgás helyes végrehajtását.

d) Forduljon a sorakozás irányába, majd miután az első személy beállt, forduljon az alakzat felé, lépjen egy lépést balra és ellenőrizze a meghatározott sorrendbe történő elhelyezkedést, a távközt, valamint a „Vigyázz” állás helyes felvételét, szüntesse meg a hiányosságokat.

e) Lépjen vissza a raj elé, ellenőrizze a takarást, és rövid utasításokkal igazítsa ki a rajt, majd hajtson végre hátra.

A következő kép a **szakasz alapalakzatait** szemlélteti; (2)

23. ábra: A szakasz alapalakzata

Kilépés alakzattól, előjáróhoz való menet, jelentés, jelentkezés, távozás. Az előjárónál, feljebbvalónál a szerv vezetője (parancsnok) és annak beosztottai kötelesek jelentkezni.

(2) ezekkel itt nem foglalkozunk, csak a következő időszakban majd.

A jelentkezés alkalmával az alárendelt jelentse a vezetéknevét, a rendfokozatát és azt, amit előjárója (feljebbvalója) tudomására akar hozni. Az alárendelt jelentése legyen rövid és lényegretörő.

A rendészeti hivatásos állományú alakzattól történő kiléptetésére vezényszót kell adni.

Például: „Jánosi törzsőrmester! Lépjen ki!” Szükség esetén a parancsnok határozza meg a kilépés távolságát.

Például: „Jánosi törzsőrmester! 2 lépést előre lépj!”

Amikor a rendőr a nevét meghallja, „**Parancs**” szóval jelentkezzék, majd lépjen ki rendes lépésben az arcvonal elé 5 lépésre, vagy a meghatározott távolságra és álljon meg.

Az „**Ön, törzsőrmester (tanuló) úr!**” megszólítással kijelölt személy vagy akire az előljáró rámutat (de a nevét nem mondja) „Parancs” szóval, valamint családi neve és rendfokozata közlésével jelentkezzen.

Például: „Parancs! Jánosi törzsőrmester!”

Az előljáró „**Hozzám!**” parancsára az érintett rendes lépésben menjen, 2–3 lépésre álljon meg az előljárótól, a láb zárását követően az előírtak szerint teljesítsen tiszteletadást és jelentsen.

Például: „**Hadnagy úr! Szőke őrmester jelentkezem!**”.

1.6 A menet megkezdése

A menet megkezdését „**Első raj! Irány utánam! (oktatás során „Irány egyenest!) Lépés! (Futás!) Indulj!**” vezényszóval kell elrendelni.

A vezényszó „Lépés!” részére a végrehajtók helyezték testsúlyukat a jobb lábra, az „Indulj!” elhangzása után lépjenek ki egyszerre, keményen bal lábbal, ezzel egy időben lendítsék jobb karjukat előre, a balt pedig hátra, meneteljenek az elrendelt irányba lépést tartva, emelt testtartással, kissé felfelé irányuló tekintettel, a távközök betartásával, feltakarva.

A menet ütemét és a lépéstartást az „**Egy! Kettő!**” számolással kell szabályozni. Az „Egy” mindig a bal, a „Kettő” pedig a jobb lábra vonatkozik. A menet ütemét a lépés hosszának változtatásával vagy (amikor a beosztott ellentétes ütem szerint menetel) lépésváltással kell betartani.

A raj megállítása

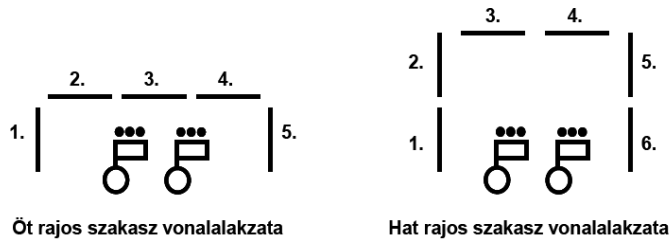
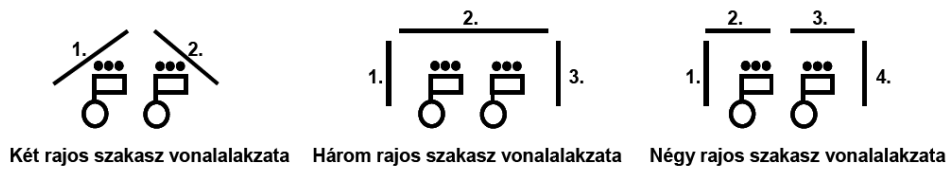
A rajt a helyzettől függően az alábbiak szerint kell megállítani:

- a) Rendes lépésben a vezényszó figyelmeztető „**Raj!**” és a végrehajtást elrendelő „**Állj!**” részének folyamatos kiadásával, három egymást követő lépés és a lábzáras időtartama alatt.
- b) A figyelmeztető és a végrehajtást elrendelő rész különválasztásával. A figyelmeztető részt – mindkét esetben – a bal, a végrehajtást elrendelő részt pedig a jobb láb földre helyezésekor kell adni. A végrehajtást elrendelő rész után a végrehajtók bal lábbal lépjenek még egy rövid kemény lépést, zárják a jobb lábat egyszerre, energikusan és álljanak vigyázzba.
- c) A „**Helyben járás!**” vezényszóra, majd az azt követő „**Állj!**” vezényszóra, abban az esetben kerül sor, ha az igazodás egy másik alegységhez mozgás közben történik.
- d) Az „**Él állj!**” vezényszóra, a felzárkózást (a távköz felvételt) követően, amikor a menet lépéstartás nélkül történik.

A „**Ne tarts lépést!**” vezényszót kell adni abban az esetben, amikor a lépéstartás nem célszerű, például csúszós úton, meredekebb emelkedőn és lejtőkön. Tilos a lépéstartás hidakon, épületekben, lépcsőkön.

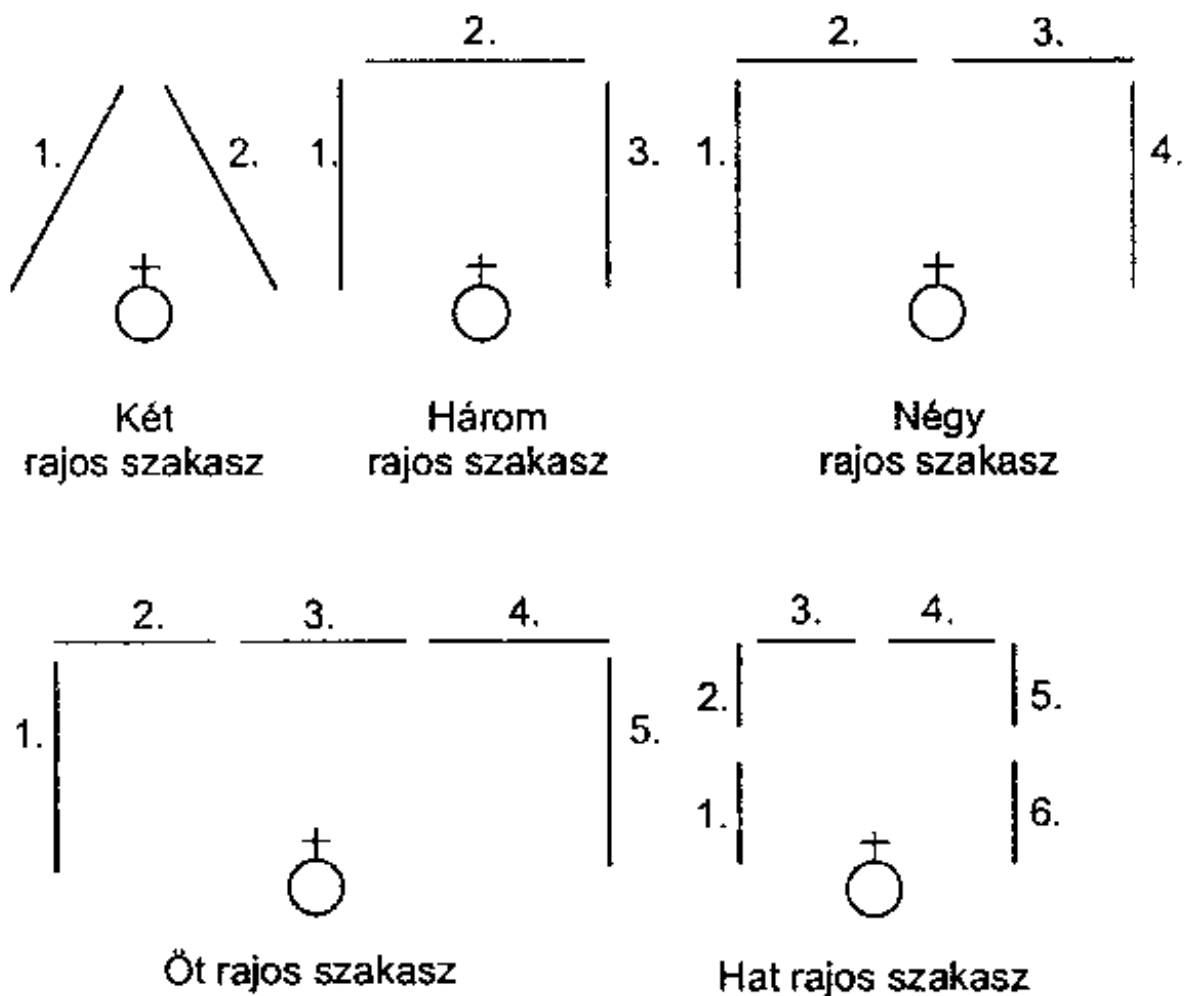
Erre a vezényszóra a menet ütemének megtartása nélkül, kényelmesen kell menetelni.

Végül pedig milyen **oktatási alakzatok** lehetnek? ⁽³⁾

(3) ezekkel csak a kiképzés menetében fognak csak találkozni!

6. ábra. A két-, három- és többrajos szakasz oktatási alakzatai

25. ábra: A szakasz oktatási alakzatai

2. Öltözködési szabályok, előírások

2.1 A rendőrségi öltözetek típusai ⁽⁴⁾

Egyen ruházat: a Rendőrség hivatásos állományának e testületet irányító miniszter által rendszeresített, egységesen megállapított formájú, és színű, öltözete, melynek célja a különböző testületek, valamint különböző országok rendőrségeinek egymástól való megkülönböztetése, illetve a Rendőrséghez tartozás könnyű felismerhetősége.

(4) innen már csak rendőrségi vonatkozások szerepelnek.

Viselési alkalom szerint:

a) **szolgálati öltözet:** a hivatásos állomány napi szolgálati tevékenysége során – ha más öltözet nincs elrendelve – viselt ruházat;

b) **gyakorló öltözet:** a hivatásos állomány – kivéve a polgári ruhás női állomány – gyakorló feladatok ellátásakor, valamint meghatározott alkalmakkor viselt ruházata;

c) **speciális szolgálati öltözet:** a hivatásos egyen- és polgári ruhás állomány speciális szolgálati feladatainak ellátásához szükséges – a szolgálati öltözettől eltérő – feladatorientált ruházata, amely lehet:

- motoros,
- vízi rendészeti,
- lovas,
- kutyavezetői,
- bevetési;

d) **társasági (ünnepi) öltözet:** a hivatásos állomány alkalmi ruházata nemzeti ünnepeken, kiemelkedő állami, rendőrségi, társadalmi ünnepeken, rendezvényeken, illetve jelentős családi események alkalmával, valamint elrendelés alapján más alkalmak esetén;

e) **díszöltözet:** a Rendőrség zenekarának ruházata állami, katonai, rendőri és társadalmi rendezvényekkor, vagy elrendelés alapján más alkalom esetén, továbbá a díszőrség öltözete jelentős családi eseményeken.

Ezeket felül megkülönböztethetünk még forma-, munka-, védő-, és megengedett ruházatot a rendészeti szerveken belül.

Formaruházat: a Rendőrségen belül valamely egységnek vagy adott beosztásban feladatot ellátóknak az országos rendőrfőkapitány által meghatározott alkalomra vagy csak alkalmilag hordott egyforma ruhája.

Munkaruházat: a Rendőrség tagjainak – a Rendőrség hivatásos állománya munka-, védőruházati, illetve egyéni védőeszköz normájáról szóló ORFK intézkedés (a továbbiakban: ellátási norma) alapján – a munkáltató által kiadott, meghatározott kihordási időre szóló ruházati és felszerelési cikkeinek összessége, amit nagyfokú szennyeződéssel vagy a ruházat jelentős mértékű kopásával járó munkakörökben viselnek.

Védőruházat: a Rendőrség tagjainak – az ellátási norma alapján – a munkáltató által természetben kiadott ruházati és felszerelési cikkek összessége, amelynek célja a testi épséget, egészséget károsító körülmények elleni védelem biztosítása, illetve közegészségügyi vagy szolgálati érdekből egyéni védőfelszerelésekről történő gondoskodás.

Megengedett ruházat:

- a) napszemüveg (fekete-, arany- vagy ezüstszínű kerettel);
- b) gyógycipő (fekete, díszítő elemektől mentes, a rendszeresített félcipőéhez hasonló fazonú).

Az eddig tanultak alapján jogosan merülhet fel a kérdés, hogy milyen **ruházati normatípusok** léteznek?

A hivatásos állomány tagjait öltözködés tekintetében:

- a) egyenruhás,
- b) polgári ruhás

A köztisztviselői,- közalkalmazotti állomány tagjai körében nyilvánvalóan csak a második un. polgári ruhás változat létezik.

Az egyenruha viselésével kapcsolatos tilalmak

Nem engedélyezett:

- a) a Rendőrségen kívül létesített munkaviszony vagy más kereső foglalkozás során, továbbá magáncélú külföldre utazás alkalmával egyenruha viselése;
- b) egyenruházati cikkek polgári ruházati cikkekkel történő vegyes viselése;
- c) a Rendőrség tekintélyét sértő, ízléstelen, kopott, gyűrött, koszos ruházat viselése;
- d) az egyenruházati és felszerelési cikkeknek a jóváhagyott szabványtól bármilyen eltérést okozó megváltoztatása vagy átalakítása, a méretes ruházatoknak az előírástól eltérő formában való elkészítése;
- e) a jelzéseknek, díszítőelemeknek, jelvényeknek és kitüntetéseknek a Szabályzat 6. számú mellékletében meghatározottaktól eltérő viselete;
- f) a normákból kivont vagy nem rendszeresített ruházati cikkek viselése;
- g) az öltözködési rendszabályok önkényes leegyszerűsítése, az egyenruházat – a Szabályzat VII. fejezetében meghatározottakon túli – könnyítése;
- h) a közterületen gyalogosan (kerékpárral) történő szolgálatellátáskor – kivéve a halasztást nem tűró kényszerítő eszköz alkalmazásakor – a sapka levétele;
- i) szolgálaton kívül munka-, illetve védőruházat, formaruházat, speciális szolgálati egyenruházat viselete;
- j) egyenruházat viselete a beosztásából felfüggesztett személyi állománynak.

Öltözeti könnyítések

Öltözeti könnyítések – a szolgálati követelmények figyelembevételével – mind az egyenruházati, mind a polgári ruházati cikkek viselésénél megengedhetőek.

A rendőr (előjárójának engedélyével) télen az időjárási viszonyoktól függően a téli sapkáját lehajtva, a kabát gallérját felhajtva viselheti.

A rendőr kerékpáron történő közlekedés vagy közlekedési baleset helyszínén történő intézkedések közben – ha azt a körülmények (szolgálati feladat jellege, időjárás stb.) indokolják – a sapkáját leveheti. Az öltözeti könnyítésre okot adó körülmények megszűnését követően a könnyítést meg kell szüntetni.

Vonaton, távolsági autóbuszon, hajón, repülőgépen, zárt fülkében egyenruhában utazó hivatásos állományú nagy melegben a zubbonyát, kabátját kigombolhatja, lecipzározhatja, illetve leveheti, valamint nyakkendőjét és sapkáját leveheti, kivétel ha a járművön ellenőrzés céljából tartózkodik. Az utazás befejezése előtt ezen könnyítéseket meg kell szüntetni.

A saját tulajdonban lévő járművet egyenruhában vezetők, illetve a járműben egyenruhában utazók a zubbonyukat, kabátjukat kigombolhatják, levehetik, valamint nyakkendőjüket és sapkájukat levehetik. A járműből történő kiszállást követően ezen könnyítéseket meg kell szüntetni.

A szolgálati járműben tartózkodók a járműparancsnok engedélyével könnyíthetnek öltözetükön.

A Szabályzat vonatkozó pontjában meghatározott – az egységes öltözködés elrendelésére jogosult – parancsnok nyáron a rendőri objektum egész területén engedélyezheti az egyenruhát viselő személyi állomány részére a sapka nélküli mozgást.

Gyakorló feladat közben a szolgálati előjáró engedélyével a sapkát, kabátot, zubbonyt, nagy melegben az inget, valamint a rendőri objektum gyakorlóterén az atlétatrikót levehetik. Munkavégzés során a munka jellegének megfelelően a szolgálati előjáró egyedileg szabályozza a könnyítéseket.

A kiképzési, oktatási, továbbképzési tevékenység végzésének időtartamára az azonosító jelvény viselése nem kötelező. A speciális szabályt kivéve nem lehet az azonosító jelvény viselését mellőzni, amennyiben az egyenruhás rendőr állami, közhatalmi jogosítványok gyakorlásával összefüggő tevékenységet végez.

Amennyiben a speciális feladatot ellátó állomány egyenruháján, védőruháján (különösen a gyakorló öltözeten, a csapatszolgálati tevékenységet ellátó állomány által viselt védőfelszerelések miatt) nem biztosítható az azonosító jelvény elhelyezése, úgy más megfelelő módon gondoskodni kell az állomány egyes tagjainak egyedi azonosíthatóságáról. Ennek érdekében a védőfelszerelésen (bevetési sisakon) vagy az egyenruhán jól látható módon egyedi azonosításra

RENDESZETI SZOLGÁLAT KOMPETENCIÁI I.

A beosztottak kifogástalan öltözetéért, az öltözködési szabályok betartásáért és betartatásáért a közvetlen szolgálati előljáró a felelős. Az előljáró köteles ellenőrizni, hogy a beosztott állomány ruházata megfelel-e az adott szolgálati követelményeknek, illetve a szervezet jellegének. Rendszeres ellenőrzésekkel meg kell követelni, hogy a ruházat mindig jó állapotú, tiszta és kultúrált legyen. Az egyenruházat nem megfelelő minősége, illetve hiánya esetén az előljáró meghatározza a ruházat cseréjét, pótlását.

Az öltözetek viselési időszakai

A rendszeresített egyenruházat az évszakhoz és az időjárási viszonyokhoz alkalmazkodó öltözködési lehetőséget biztosít.

A viselési időszakok:

- a) nyári: június 1-jétől szeptember 15-ig;
- b) átmeneti: március 16-tól május 31-ig és szeptember 16-tól november 30-ig;
- c) téli: december 1-jétől március 15-ig.

A viselési időszakokra előírt rendszeresített egyenruházatot irányadónak kell tekinteni. Az aktuális viselési időszakban bekövetkező szélsőséges időjárási viszonyok vagy szélsőséges hőmérsékleti értékek esetén az öltözet meghatározása a szolgálati előljáró hatáskörébe tartozik.

Mielőtt tovább menne, tartson egy kis szünetet és menjen át a TANULÁSIRÁNYÍTÓ 2.2 részéhez!

2.2. Új típusú gyakorló öltözet – bevetési egyenruházat összetétele időszakonként

a) Nyáron:

1. változat:
– bevetési pilotka, sötétkék
– bevetési póló, sötétkék
– karjelvény
– tépőzáras rendfokozati jelzés, csillaggal, szerelve
– bevetési nadrág, sötétkék
– szolgálati derékszív

- szolgálati nyári zokni
- bevetési bakancs
- szolgálati azonosító jelvény

2. változat: az 1. változattal egyezik meg, kiegészítve a bevetési zubbonyal (sötétkék).

b) átmeneti időszakban:

1. változat:
- bevetési pilotka, sötétkék
- bevetési póló, sötétkék
- bevetési zubbony, sötétkék
- karjelvény
- tépőzáras rendfokozati jelzés, csillaggal, szerelve
- bevetési nadrág, sötétkék
- szolgálati derékszj
- szolgálati nyári zokni
- bevetési bakancs
- szolgálati azonosító jelvény

2. változat: az 1. változat kiegészíthető a szolgálati garbóval, vagy téli inggel.

3. változat: az 1-2. változat kiegészíthető a bevetési dzsekivel (sötétkék).

c) téli időszakban:

1. változat:
- bevetési pilotka, sötétkék
- bevetési póló, sötétkék
- bevetési zubbony, sötétkék
- bevetési dzseki
- tépőzáras rendfokozati jelzés, csillaggal, szerelve,

RENDESZETI SZOLGÁLAT KOMPETENCIÁI I.

- bevetési nadrág, sötétkék
- szolgálati derékszj
- szolgálati téli zokni
- bevetési bakancs
- szolgálati bőrkesztyű, fekete
- szolgálati azonosító jelvény

2. változat: az 1. változattal egyezik meg, kiegészítve a szolgálati garbóval vagy téli inggel és téli alsónadrággal.

3. változat: az 1.-2. változat bevetési pilotka helyett szolgálati téli sapkával.

Megjegyzés: az új típusú gyakorló öltözetnél a 65M bakancs megengedett viselet.

Valamennyi változat kiegészül a jó láthatóságot biztosító mellénnyel. Viselése kötelező nappal és éjszaka közúti ellenőrzés, valamint közúton és közvetlenül az út mellett folytatott egyéb tevékenység során (bel- és külterületen egyaránt).

A teljes tananyagrészt végéhez értük. Itt tartunk egy szünetet, közben pedig szíveskedjen átmenni a TANULÁSIRÁNYÍTÓ összefoglaló című részéhez és azt ott leírtak szerint eljárni!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Bevezető

Ez a tanyagelem célját, rendeltetését és jellegét tekintve kissé másabb a többi tanyagegységhez képest. Legfőképpen azért mert jellegét tekintve ez esetben inkább a gyakorlás, a végrehajtás dominál. Ugyanakkor itt sem mellőzhetőek bizonyos elméleti részek, szakkifejezések elsajátítása, továbbá az ide kapcsolható készségek, képességek, kompetenciák kialakítása, megerősítése az Ön aktív közreműködése révén! Még egyszer ismétlem, az Ön aktív közreműködésével!

Remélhetőleg mire a tananyag teljes végére eljut, önmaga meg fogja adni nemcsak a bevezetőben felvetett célkitűzést fogja elérni, hanem ezen felüli kapcsolódó teendőkben is előbbre fog lépni. Persze a **végső cél** nem az, hogy jó válaszokat adjon a felmerülő kérdésekre, hanem sokkal inkább az alakisága, fellépése olyan legyen, amely elősegítheti jövőbeni hivatása gyakorlásának sikerét, a testület és az egyes rendészeti hivatások tekintélyének erősítését!

Ami ebben a tananyagrészen van, azt mindenkinek birtokolnia kell komplexen a felkészülési szakasz végére. A szakmai szókincsből igyekeztünk csak annyit beépíteni, ami feltétlenül szükségeltetik a gyakorláshoz, a parancsok, utasítások megérthetéséhez.

Mivel a tananyag rendészeti szakterületről szól részben ezért, valamint azért, mert a 0725–06 modul, aminek része ez a tananyag, nemcsak a rendőr,– hanem a büntetés–végrehajtási szak közös része, ezért mindkettőre vonatkozó utalásokat talál. A fő hangsúly ennek ellenére a rendőri vonatkozások kidomborítására helyeztük!

Ígérjük, hogy **segíteni fogjuk** felkészülését az itt rögzített információtartalmakkal, az ezeket kiegészítő utalásokkal, e tanulási útmutatóval, az összefoglalókkal, valamint önmaga ellenőrzésének lehetőségével. Biztosak vagyunk benne, hogy a siker nem rajtunk fog múlni, hanem az **Ön akaraterején**, képességein! Remélhetőleg Ön pedig saját magában bízik.

Az itt szereplő tananyagtartalmat leginkább egyedül, egyes helyeken párban, csoportban, kisebb–nagyobb mérvű oktatói beavatkozás mellett kell elsajátítania, továbbá az ide kapcsolt kompetenciafejlesztést elérnie.

A kidolgozói szándék az volt, hogy élvezetessé tegyük jelen kötelessége teljesítését. Ennek ellenére előfordulhat, hogy elkedvetlenedik, és úgy érzi nem képes megbirkózni ezzel a viszonylag nagy területet átfogó feladattal, eleget tenni maradéktalanul az Önnel szembeni pedagógiai elvárásoknak. Ilyenkor feltétlenül forduljon bizalommal társaihoz, tanárához a holtpontra történő sikeresebb átjutás érdekében.

Mindezeket túl egy általános jó tanács!

Soha ne a szó szerinti,– hanem az értelmi tanulást alkalmazza, helyezze előtérbe!

Nem csak bemagolásról, annak memorizálásáról, hanem mindezek alkalmazásáról, helyes alkalmazásáról szól a jövőbeni hivatásának gyakorlása!

Ehhez – ugyan úgy, mint a tanuláshoz is– a tudáson kívül szükségeltetik az **akarás** is, amit nem mi adjuk hozzá! Erről illetve ennek mellőzése veszélyéről soha ne feledkezzen meg!

Mindezek után menjen a tananyag első részéhez és kezdjen bele a SAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM feldolgozásába, ahol először (1.1) egy kis ismétlést fogunk végezni.

1.2-hez:

RENDESZETI SZOLGÁLAT KOMPETENCIÁI I.

A következő 1.3 alcím tartalmi kifejtése előtt valamint a végrehajtásuk megkezdése előtt tisztázni szükséges néhány ide tartozó szakkifejezést. Mit válaszolna rá, ha megkérdezném; mit ért Ön az alaktság, az alakzat, a vezényszó, az oszlop, vagy az oszlopvonal, oktatási alakzat stb. szakkifejezés alatt valószínűleg nem sokra volna képes bármilyen választ adni.

Az 1.2 részen belül én sorszámmal jelölten leírok néhány szakkifejezés tartalmi lényegét, Önnek az lesz a feladata majd, hogy ezeket összepasszítsa. Próbálja meg ez alapján végezni a feldolgozást. Figyelmes, aprólékos munkát várok.

1.3-hez:

Ebben a tananyagban – tekintettel a felhasználható időmennyiségre – az alaki szabályok, előírások legáltalánosabb, legegyszerűbb részeit vesszük át. A tanulmányi, felkészülési tevékenysége előrehaladása során majd eljut, az un. nem átlagos helyzetekre történő készenléthez is. Ennek megfelelően ebben a bekezdésben nem fogunk foglalkozni a fegyverrel történő mozgásokkal, valamint a sapka le-felvételével. Inkább azokat érintjük melyekkel két egyenruhás találkozása során, rögtön szembekerülhet.

Kezdjen bele!

1.4 gyakorlás rész;

Az oktatás, gyakorlás közben az egyes mozdulatok és fogások először ütemekre bontva célszerű gyakorolni, hogy pontos legyen a végrehajtásuk, illetve a hibákat részenként lehessen javítani.

Tekintettel arra, hogy az alaki mozdulatok, vezénylések egy kisebb része az elmélet, a nagyobbik az, maga a gyakorlat, a végrehajtás, ezért most itt is ez fog következni. Válasszon magának egy társat, és felváltva vezényeljenek egymásnak, úgy, hogy a másiknak a végrehajtható szerepkörében kell közreműködnie. Amennyiben először nehezebben menne a dolog, akkor kezdjék az ütemezett, – majd végezzék tovább az összefüggő végrehajtást.

A vezénylő végezze a végrehajtás értékelését, indokolt esetben annak javítását. A váltásokat 15–20 percenként eszközöljék. Minkét érintett szerepeljen ugyanabban a tartalmi összetevőkben vezénylőként, – és végrehajtóként is. Ezek után kezdjék a gyakorlást!

Ugyanez az ajánlás vonatkozik, az 1.4 valamint az 1.5 és 1.6 részekre is!

2.2-hez:

Az elrendelt rövid szünet ideje alatt két **feladatot** kell megoldania.

Az **egyik** az, hogy az eddig tanultak alapján írjon le minden olyan meghatározót a saját egyenruházatát illetően, amiről eddig tanult. Ezt teljesen önállóan tegye a szünet időszakában, melyet a szünet végén egy helyzetleírás formájában hozza a társa tudomására. A helyzetleírást ezután adja át részemre!

A **másik** feladatott pedig párban fogják teljesíteni.

Álljanak egymással szembe, és figyeljék meg egymás ruházatát, felszerelését. Erre 5 percet kapnak. Az 5 perc letelte után adjanak szóban erről egy tájékoztatót maximum 10 percben!

ÖSSZEFOGLALÓ

Az általában szokásostól eltérően most nem én, hanem Ön ad egy rövid, lényegi összefoglalót mindazokról, melyeket e tananyagegység keretében most elsajátítottak. Erre maximum 20 percet kapnak.

Kérem mindezt a flypchat lapra, prezentációs céllal végezzék, legyenek készen arra is, hogy az írásos anyaghoz társaik vagy én kérdéseket is fogok intézni!

Végezetül csak kíváncsiságból szeretném, ha 5–10 percben szóban kifejtené azt az érzést, hangulatot, ami jelen tananyagegység feldolgozása során Önt leginkább jellemezte.

Ajánlom, győződjön meg arról, hogy hogyan sikerült az ide vonatkozó kompetenciáikat Önnek megszereznie.

Erre hivatott a TANULÁSIRÁNYÍTÓ után található **ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK**.

Kérem, próbálja ezeket megoldani.

Két dologra hívom fel a figyelmét, egyrészt támaszkodjon a saját tudására, mert így lesz reális az eredmény. A másik pedig az, hogy csak az **51 %**, vagy az a feletti eredmények fogadhatóak el. Törekedjen a minél nagyobb % elérésére.

Amennyiben nem érné el a minimális határt, kezdje újra a feldolgozást, avagy kérjen konzultációs lehetőséget.

Köszönöm együttműködést és további aktivitást kívánok tanulmányi munkájához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat (6X2 pont=12 pont)

Fejtse ki a következő szakkifejezések tartalmát, értelmét, meghatározását!

1. alakzat, 2. alakiség, 3. térköz, 4. távköz, 5. alapalakzat, 6. menetalakzat.

Elfogadjuk a saját szavaival történő értelmezést is.

---

2. feladat (2+2 pont = 4 pont)

"Négynél kevesebb rendőr mindig egysoros vonalban sorakozzon."

Igaz-e ez az állítás és miért igen vagy miért nem?

---

3. feladat**Mi a beosztott kötelessége sorakozó előtt és után? 6 pont**

---

4. feladat**Milyen mozdulatot ír le a következő információrészlet? 10 pont***A végrehajtó:*

„Bal lábával lépjen oldalra úgy, hogy sarkai továbbra is egy vonalban álljon, a két sarok közötti távolság két lábfejszélesség legyen, vállát tartsa természetesen, ne húzza fel, de le se szorítsa, karját tartsa lazán nyújtva a teste mellett, tenyerét enyhén hajlított ujjakkal fektesse a combjára, fejét tartsa egyenesen és nézzen előre!”

---

5. feladat

Melyek az egyenruha viseléssel kapcsolatos tilalmak a Rendőrségnél? 10 pont

---

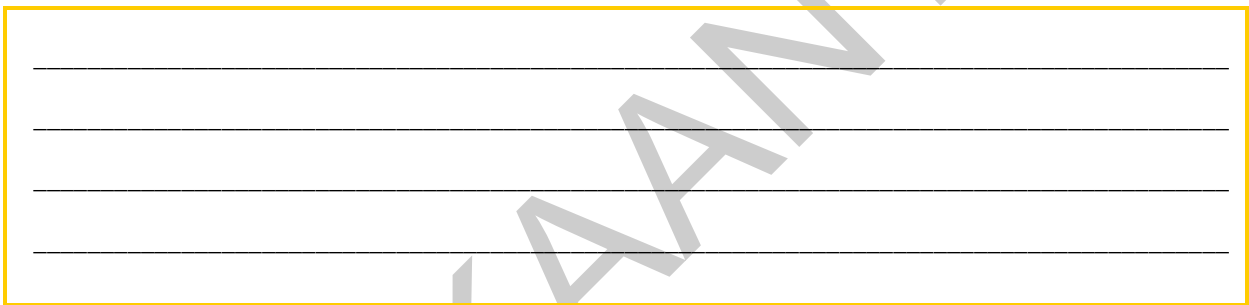

---

6. feladat (2+2 pont = 4 pont) Plusz 5 pont, ha fel is sorolja azokat hiánytalanul!

Milyen ruhába kell szolgálati helyére a rendőrség hivatásos állományú tagjának folyó év, március 27-n, az évszakra jellemző időjárási viszonyok között?

Kérem, válaszát indokolja is!

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

1. Az egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek és a járművek meghatározott elhelyezkedése valamilyen jellegű közös és egységes tevékenység végrehajtásához.
2. Szabályozott mozgásformák összessége, amely az egyenruhás rendészeti hivatásos egységes – az általánosnál feszebb – megjelenésében, egyöntetű tevékenységében és fegyelmezett magatartásában jut kifejezésre.
3. Az egymás mellett álló egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek és járművek közötti meghatározott (zárkóztatott vagy zárt alakzat) vagy külön elrendelt távolság (nyitódthatott vagy nyitott alakzat) Ez zárt alakzatban az egyenruhás hivatásos csípőre tett bal karjának könyöke és még kéttenyényi távolság a mellette álló társa karjától számítva.
4. Az egymás mögött álló egyenruhás rendészeti hivatásos személyek, kötelékek közötti meghatározott (zárkóztatott vagy zárt alakzat) vagy külön elrendelt távolság (nyitódthatott vagy nyitott alakzat) Ez zárt alakzatban az egyenruhás hivatásos kinyújtott bal karja és kéttenyényi, az előtte álló társa bal válláig mért távolság.
5. A kötelékek oszlop- és oszlopvonal-alakzata.
6. A kötelékek oszlopalakzata menet végrehajtásához.

2. feladat

Igen, helyes az állítás.

Ugyanis 4 fő még nem nagy létszámú csoport, de már közel van egy rajznak a feléhez.

De még a rajnál is az alapalakzat a vonal.

3. feladat

A beosztott **köteles**:

a) Sorakozás **előtt**:

- készüljön fel a sorakozó végrehajtására, hozza rendbe öltözetét, felszerelését és szolgálati eszközeit;
- figyelmeztesse társait a hiányosságokra és nyújtson segítséget azok megszüntetéséhez;
- ismerje helyét az alakzatban, legyen képes annak gyors elfoglalására.

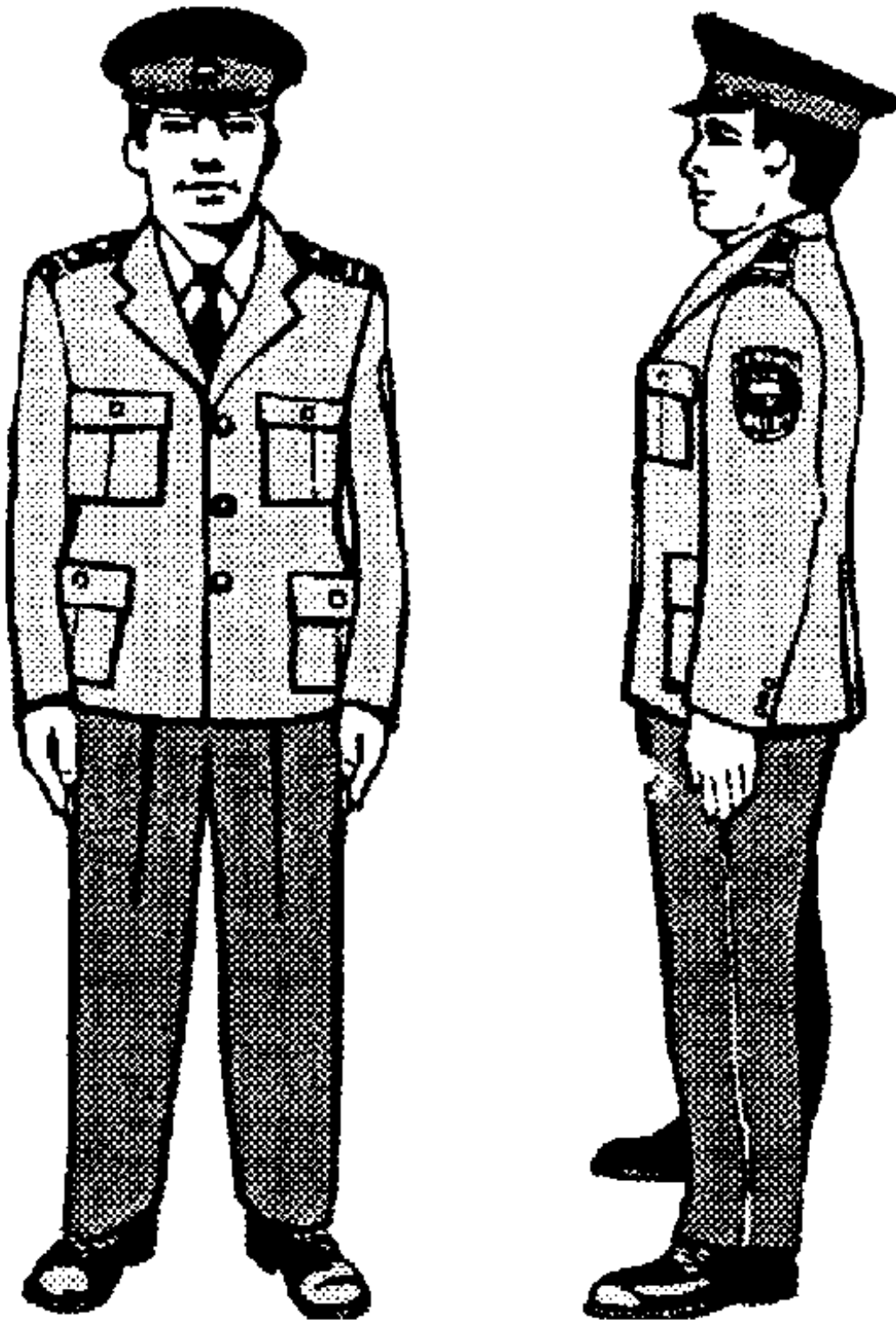
b) Sorakozás **után**:

- önállóan igazodjon, tartsa be a tér- és távközöket, valamint a meghatározott rendszabályokat;
- figyelje parancsnokának vezényszavait, (jeleit, jelzéseit) azokat gyorsan és pontosan - mások zavarása nélkül - hajtsa végre;
- ha szükséges, továbbítsa hangosan és érthetően a vezényszavakat, (jeleket, jelzéseket).

4.. feladat

Ez a "Pihenj!" vezényszó végrehajtása, mely így néz ki;

2. ábra „Pihenj!” állás

5. feladat

Az egyenruha viselésével kapcsolatos tilalmak a Rendőrségnél

Nem engedélyezett:

- a) a Rendőrségen kívül létesített munkaviszony vagy más kereső foglalkozás során, továbbá magáncélú külföldre utazás alkalmával egyenruha viselése;
- b) egyenruházati cikkek polgári ruházati cikkekkel történő vegyes viselése;
- c) a Rendőrség tekintélyét sértő, ízléstelen, kopott, gyűrött, koszos ruházat viselése;
- d) az egyenruházati és felszerelési cikkeknek a jóváhagyott szabványtól bármilyen eltérést okozó megváltoztatása vagy átalakítása, a méretes ruházatoknak az előírástól eltérő formában való elkészítése;
- e) a jelzéseknek, díszítőelemeknek, jelvényeknek és kitüntetéseknek a Szabályzat 6. számú mellékletében meghatározottaktól eltérő viselete;
- f) a normákból kivont vagy nem rendszeresített ruházati cikkek viselése;
- g) az öltözködési rendszabályok önkényes leegyszerűsítése, az egyenruházat - a Szabályzat VII. fejezetében meghatározottakon túli - könnyítése;
- h) a közterületen gyalogosan (kerékpárral) történő szolgálatellátáskor - kivéve a halasztást nem tűrő kényszerítő eszköz alkalmazásakor - a sapka levétele;
- i) szolgálaton kívül munka-, illetve védőruházat, formaruházat, speciális szolgálati egyenruházat viselete;
- j) egyenruházat viselete a beosztásából felfüggesztett személyi állománynak.

6. feladat

A helyes válasz: az **átmeneti** időszak.

Ugyanis 03.16-05.31 között az Öltözködési szabályzat vonatkozó előírása szerint ekkor átmeneti időszokról beszélünk. Egy általános esetben ekkor az alábbi ruházatot kell viselni;

1. változat:
- bevetési pilotka, sötétkék
- bevetési póló, sötétkék
- bevetési zubbony, sötétkék
- karjelvény
- tépőzárás rendfokozati jelzés, csillaggal, szerelve
- bevetési nadrág, sötétkék

- szolgálati derékszűj
- szolgálati nyári zokni
- bevetési bakancs
- szolgálati azonosító jelvény

ÉRTÉKELÉS:

-26 pontig: nem megfelelő (1)

27–33 pont: elégséges (2)

34–40 pont: közepes (3)

41–47 pont: jó (4)

48–51 pont: jeles (5)

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

8/1999. (III.8) ORFK utasítás a MK Rendőrségének Alaki Szabályzata kiadásáról

5-1/8/1999/TÜK

12/2006. (IX.27) ORFK utasítás a MK Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról

12/2006. Országos Parancsnoki intézkedés a Büntetés-végrehajtási szervek Alaki Szabályzatáról 1-1/19/2007.(IK. Bv. mell. 3)

AJÁNLOTT IRODALOM

Általános szolgálati ismeretek I. Jegyzet a Rendészeti Szakközépiskolák tanulói számára
2001 Belügyminisztérium

A(z) 0725-06 modul 006-os szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 861 01 0000 00 00	Büntetés-végrehajtási felügyelő I.
52 861 02 0000 00 00	Határrendész
52 861 06 0010 52 01	Határrendészeti-rendőr
52 861 06 0010 52 02	Közrendvédelmi-rendőr

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

8 óra

MUNKANYAG

MUNKKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató